

2). Општинске и сеоске земље и утрпје у колико ове прстичу преко стварних потреба дотичних општина и сељака за испашу и прогон њихове стоке;

3). Пуста земљишта и земљишта која су власници трајно напустили. Ако је тако земљиште издано у закуп, Министарство за Аграрну Репорму, у споразуму са Министарством Пољопривреде, може закуп раскинути.

4). Земљишта, која се по закону за припрему аграрне реформе и закону о делимичној експропријацији земљишта великих посела могу издвојити из приватне својине.

Члан 3.

Издавање земљишта за насељавање вршиће среске комисије према члану 10. и 11. овог закона.

Члан 4.

Право на насељавање имају сви грађани Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, који се баве земљорадом или сеоским занатима, а немају у опште или немају у довољној мери сопствене земље, на онда и они, који желе од сада обрађивати земљу која би им се као насељеницима доделила.

Страни пак поданици не могу ни купити, ни под закуп непокретна имања узимати, ни на овима се насељавати, пре по што зато добију одобрење од Министарства за Аграрну Репорму и Министарства Унутрашњих Дела.

Члан 5.

За насељавање ће свака породица добити најмање 5. хектара земље, само у изузетним случајевима, када је породица само од 2 члана а старешина је старији од 50 година, ова породица може добити само 4 хектара.

Као изузетци од правила у ставу 1. овога члана важе насељена у околини градских и привредних центара, где се једној породици може дати мање од утврђеног минимума, али не мање од 2 хектара.

Породичним задругама доделиће се земљиште на следећи начин: на старешину задруге даје се 5 хектара, на сваког ожењеног задругара по 4 хектара, на нежењеног између 16. и 21. године по два хектара, а на нежењене старије од 21. године по 3 хектара. Ако је старешина или задругар старији од 50 година, на њ може се дати само по 2 хектара.

Надлежни орган Министарства за Аграрну Репорму моћи ће, с обзиром на каквоћу земље и на породичне прилике насељеника, поменутој површини додати још до 5 хектара земље, кад зато добије пристанак Министарства за Аграрну Репорму.

Породици, која доведе и допосе са собом неопходно потребан инвентар за обрађивање земље, има се дати још до 3 хектара земље.

Члан 6.

За подизање угледних економја и пољопривредних школа — Министар за Аграрну Репорму у споразуму са Министром Пољопривреде може одобрити до 50 хектара земљишта.

Члан 7.

Главни орган Министарства за Аграрну Репорму за Јужне Нове Крајеве, а уз претходни пристанак Министарства, може по извршеном насељавању на тражење насељениково доделити му од земљишта неподесног ма за какву културу, т. зв. „шумског тла“, још до 2 хектара (према величини површине дате му за насељење), под условом да у року од године дана од дана када му је додељено земљиште исто по-шуми с правима и дужностима продвиђеним законом о шумама.

Ако насељеник у поменутом року не пошуми исто, земљиште ће му се одузети.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи народној

КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Проглашујемо и објављујемо свима и свакоме, да је Законодавни Одбор Народне Скупштине Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, на основу члана 130. Устава, на својој XXXVIII редовној седници, одржаној 28. децембра 1921. године у Београду, решио: да се уредба о насељавању јужних нових крајева од 24. септембра 1920. године „Службене Новине“ бр. 232./20- списка уредаба Министарства за Аграрну Репорму број 11. „Службене Новине“ број 195./21. — измени и да гласи:

ЗАКОН

О НАСЕЉАВАЊУ ЈУЖНИХ НОВИХ КРАЈЕВА.

Члан 1.

Насељавање нових јужних крајева вршиће по овом закону Министарство за Аграрну Репорму преко органа, које за то одреди.

Под насељавањем у смислу овог закона разуме се давање земљишта за обрађивање и насељавање од стране државе онима, који се по овом закону могу обележити као насељеници.

Члан 2.

Земљишта, која држава даје по предњем члану јесу: 1). Слободно државно земљиште;

Члан 8.

Ради правилног извођења насељавања и потпомагања насељеника установљава се при Министарству за Аграрну Репорму „Саветодавни Одбор за насељавање“.

Чланови су тога одбора: 1) шеф одсека за насељавање, репатрирање и колонизацију Министарства за Аграрну Репорму; 2) Изасланици Министарства Пољопривреде; 3) Министарства Унутрашњих Дела; 4) Министарства за Социјалну Политику; 5) Министарства Народног Здравља; 6) Министарства Саобраћаја; 7) Министарства Шума и Рудника и 8) И погребан број других лица, која ће именовати Министар за Аграрну Репорму.

Члан 9.

Задатак је Саветодавног Одбора: 1). Да даје стручна мишљења Министарству за Аграрну Репорму, кад их оно затражи; 2). да дејствује, да дотична Министарства ставе на расположење Министарству за Аграрну Репорму своја средства и помоћ за вршење и потпомагање насељавања по овом закону; да подноси предлоге о предмету насељавања Министру за Аграрну Репорму.

Члан 10.

Среске Комисије за насељавање ограничавају на терену комплексе за насељавање. У састав комисије улази: 1). Лице које зато одреди Министарство за Аграрну Репорму, односно његов главни орган за крајеве поменуте у чл. 1. и 2.) полицијска чиновник дотичног среза, кога одреди срески начелник; 3). Предзник односно кмет дотичне општине, који је дужан дати комисији сва обавештења о месним приликама и земљишно-поседовним односима; 4). Економ или шумар и 5). Мерник, који је у служби Министарства за Аграрну Репорму или иначе у државној служби и 6). Лекар.

Лице под 1) је председник комисије. У случају једнаког броја гласова, његов глас одлучује.

Комисије имају по завршном раду да објаве свој ситуациони план на дотичној општинској судници и да тај оставе на увид заинтересованим за 15 дана.

Члан 11.

Ако се приликом ограничавања комплекса за насељавање укаже потреба, да се приватно земљиште, које је обухваћено ограниченим комплексом, узме за насељавање, оно ће се моћи узети само на основу закључка комисије за насељавање, а за узето земљиште има се сопственику дати у замену земљиште одговарајуће вредности. Комисија доноси закључак и о томе које ће се земљиште дати сопственику, а овај има право жалбе по чл. 12.

Члан 12.

Против рада комисије за ограничавање комплекса за насељавање могу се заинтересовани жалити главном органу Министарства за Аграрну Репорму за Јужне Крајеве у року од петнаест дана од дана када је заинтересованим лицима саопштено да се земљиште заузима за насељавање.

Против решења поменутог органа заинтересовани могу се жалити Министру за Аграрну Репорму у року од петнаест дана од дана пријема решења.

Члан 13.

Ко се жели населити по овом закону има поднети Министарству за Аграрну Репорму преко најближег органа Министарства молбу, која треба да садржи: 1). име старешине и свих чланова породице, пол, године старости, брачно стање и занимање сваког понаособ; 2). колику је површину земље до сада имала та породица; 3) какво и у којој вредности друго покретно и непокретно имање поседује та породица; 4). вредност не-

покретног имања, коме то оставља и уз које услове; и зашто; 5). да поднесе уверење да ли последњих пет година није продао своју земљу, а ако је продао, да да изјаву зашто је продао и шта је урадио с новцем; 6) податке о томе, да ли доводи, колико и које стоке, доноси колико и какве пољопривредне справе и алате, семе за сејање и жито за храну; 7) податке о томе, ако предмете по тач. 6. не доноси, да ли их може сам својим средствима набавити, или тражи да му се то набави и даде уз земљу и како у том случају мисли да то отплати; 8). изјаву, да ће ступити у чланство удружења која су предвиђена у чл. 22. овог закона. Молба и прилози треба да буду оверени од надлежне општинске власти, која има истовремено издати молнопу и уверење о имовном стању и владању молноцем. За оне, који су ван граница Краљевине, овај посао врши најближи конзулат или посланство или за то нарочито одређен орган.

Поменуте власти и органи дужни су хитно оверити и поднесте им молбе потврдити и издати уверења и све то на захтев заинтересованих лица бесплатно састављати.

Члан 14.

Министарство за Аграрну Репорму доноси начелно решење о свакој поднетој молби и упућује га својим органима, да га према колонизационом плану изврши. Дотични орган доноси решење колико земље и где ће се доделити насељенику.

Члан 15.

Доделу земље насељенику врши у сваком посебном случају, на основу решења по чл. 14. и на основу ситуационог и колонизационог плана, главни орган Министарства за Аграрну Репорму за оне крајеве, који ће у ту сврху одредити једног стручног свог органа.

Главни орган издаће насељенику исправу о томе, које земљиште му је као насељенику додељено на уживање.

Члан 16.

Насељеници имају право жалбе Министру за Аграрну Репорму против доделе земље за насељавање по чл. 15. у року од 15 дана након доставе исправе.

Жалбе се предају главном органу Министарства за Аграрну Репорму за Јужне Нове Крајеве, а овај ће са својим извештајем упућити Министру на коначно решење.

Члан 17.

Молбе, уверења и сви прилози, који се на насељавање односе, ослобођени су од сваке таксе.

Члан 18.

Ако се насељеник не насели на додељеном му земљишту у року од шест месеци од дана доставе исправе по чл. 15. односно у случају жалбе од дана доставе решења по чл. 16. он губи право на насељење.

У изузетним случајевима може Министар за Аграрну Репорму продужити тај рок на нарочиту молбу насељеника, а из особито важних разлога, али не за дуже од једне године.

За насељенике, који живе у иностранству, важи рок од године дана.

Члан 19.

Насељеници имају приликом насељавања следећа права: 1). на бесплатан подвоз свих чланова породице, стоке и ствари на свима државним железницама, а и на лађама у Краљевини, и то од места досадашњег боравка, односно од границе Краљевине до места насељења; 2). на бесплатну грађу из државних или општинских шума за подизање зграда за становање и смештај стоке, као и за израду пољопривредних справа и алата; 3). на испашу по сооским и општинским утринама, као и на

сервитуте у општинским и државним шумама и друго сервитуте, који припадају староседеоцима односног места насељења; 4). на слободан увоз (без царине) стоке, земљорадничких машина, справа и алата, покућанства, семена, жито за храну и других потреба за рад и живот у случајевима досељавања из иностранства. Увозну експедицију свих ових предмета вршиће царинарница по званичној дужности и ситничком бележнику не чекајући извршеност свога решења о ослобођењу царина, када се досељеници легитимирају решењем Министарства за Аграрну Репорму или исправом о насељавању по члану 15.

Члан 20.

Насељеници се ослобођавају свих државних пореза и окружних, среских и општинских приреза за три године.

Члан 21.

Министар за Аграрну Репорму има право да по властито из чл. 19. и 20. делимично или у целости поделил по оним лицима, поданицима Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, која редовним путем купе у Јужним Новим Крајевима земљу да се на исту наследе. Против решења Министра за Аграрну Репорму по овим тражењима нема места жалби.

Правилником о насељавању ће се регулисати обавезе тих лица за подељене им повластице.

Члан 22.

За снабдевање и у опште културно подизање насељеника основаће се парочита удружења насељеника према закону о земљорадничким и занатским задругама, а по прописима и правилима, која ће претходно одобрити Министарство за Аграрну Репорму. Оно је надлежно и за одобравање свих доцнијих измена и допуна тих правила.

Ово ће удружење стајати под надзором Министарства за Аграрну Репорму, која ће их потпомагати не само саветима и интервенцијом, него по могућности и новчаним средствима.

Члан 23.

Док не постану сопственици уступљене земље, насељеници је не могу отуђити. Задужити је могу само код удружења предвиђених у чл. 22.

Члан 24.

Насељеници су дужни уредно обрађивати уступљена им земљишта, куће задати и отплате вршити према предузетим обавезама и редовно плаћати дажбине, када на то буду обавезани по овом закону. Добијено земљиште се не сме давати у закуп. Изузетак се може учинити само код инавалида и код породица осталих без радне снаге.

Члан 25.

Уступљено земљиште одузеће се насељеницима у целини или делимично: 1). ако не одговоре обавезама по предњем члану; 2). ако се утврди да је молиоц злонамерно поднео неистинита или фалсификована уверења и податке по чл. 13; 3). ако се утврди, да је насељеник одржавао везе са одметницима од власти или с лицима, која раде против државног поретка, или, да је помогао таква лица; 4). ако насељеник не ступи у чланство удружења предвиђених у чл. 22. или ако иступи из чланства пре него што протекне рок установљен у чл. 26.

Решење о одузимању земљишта доноси главни орган Министарства за Аграрну Репорму за Јужне Нове Крајеве. Насељеник се може против његова решења жалити Министру за Аграрну Репорму у року од 15 дана од пријема решења.

Члан 26.

Насељеници постају сопственици уступљеног им земљишта после десет година од дана насељења. чл.

15. и 16, па ако испуне услове овог закона, Министарство за Аграрну Репорму ће им издати исправе о томе.

У случају смрти насељеника, његови законити наследници наслеђују његова стечена права као и његове обавезе по овом закону.

Члан 27.

Ако би после извршеног насељења бивши сопственик додсељеног земљишта ма из каквог законског узрока могао подлагати право на насељено земљиште, оно се не може одузети насељенику. Таквом бившем сопственику даће се оштета у земљи на другом месту у одговарајућој вредности, или у новцу, како буде одговарало интересу државном.

Члан 28.

Спорове по претходном члану решаваће главни орган Министарства за Аграрну Репорму за Јужне Нове Крајеве.

Интересовани се могу жалити против решења главног органа Министарства за Аграрну Репорму у року од 15 дана а од дана пријема решења.

Члан 29.

Сви трошкови око насељавања по овом закону падају на терет расхода буџета Министарства за Аграрну Репорму.

Члан 30.

Овај закон ступа на снагу, кад га Краљ потпише и када буде обнародован у „Службеним Новинама“.

Препоручујемо Нашем Министру Правде, да овај Закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом старају, властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

20. маја 1922. год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Видео је ставио Државни Печат,
Чувар Државног Печата,
Министар Правде,

Д-р Л. Марковић, с. р.

Заступа Председника Министарског
Савета и Министра Иностранних Дела,
Министар Припреме за Уставотворну
Скупштину и Изједначање Закона,

М. Н. Трифковић, с. р.